

Universitätsbibliothek Paderborn

Res Gestae Illvstrissimo-||rvm Martyrvm, Con-||fessorvm Atqve Sancta-||rvm Virginvm ...

Eorvm Praecipve, Qvae Per|| R. P. L. Surium sex Tomis compraehensae
sunt:|| et nunc restrictis verborum ambagibus ... ad ... D.|| Caesaris
Baronii Chronologiam|| digestae ac in quatuor Tomos distributae

Lippeloo, Zacharias

Coloniae, 1595

VD16 ZV 18288

SS. Viti, Modesti & Crescentiæ martyrium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-43699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-43699)

videre meruit, eiusque conspectu mirifice exhilaratus iunctis manibus psalmos, quos Pœnitentiales vocant, cum fratribus perlegit. Iamque quasi dimidia elapsa hora inter adstantium manus dormienti similis leniter exspiravit.

ILLVSTRE CERTAMEN VITI SANCTISSIMI pueri, Modesti & Crescentie. ex eo quod est apud Surium. Passi sunt anno Christi 303. Marcelli Papæ 7. Diocletiani & Maxim. 20.

Quo tempore Valerianus Præses acerbissimam Iunij 19. in Christianos persecutionem mouebat, Vitus Hylæ nobilissimi viri filius, insigni religione & pietate adeo clarus exitit, ut ipsi demones publica voce admiranda ipsius merita faterentur. Nam & cœcis visum diuina gratia conferebat, & dæmonia, mirabili virtute, ex obsessis corporibus profigabat. Hęc Valerianus vt rescivit, patrem pueri accersit, eumque sedulo monuit, vt si filium saluum & incolumem veller, à Christi cultu abduceret. Pater minis Præsidis vehementer exterritus, & de filij sui capite sollicitus, nullum non motu lapidem, vt filium sibi vnicum ab imminenti mortis periculo eriperet. Fili dulcissime, dicebat, discede ab hac mentis tuæ stultitia, qua inani labore mortuum hominem venerando confictaris, ne princeps pro suæ potestatis furore sæuiat in te, ad tuam perniciem & augmentum doloris mei. At Vitus ætate quidem paruulus, sed mente canus: Utinam, dicebat, mi pater, veritatis lumen intra mentis tuæ penetralia admittere velles, profecto tu mortuum illum hominem, qui crucis supplicium propter scelera nostra voluntarie sustinuit, pari mecum veneratione prosequeris: à cuius charitate, quod te

Hylas nobilissimus, pater Viti.

Nicitur Vitum a Christo auertere

H h 3 certis-

certissimum habere volo, nemo me vnquam quacunque afflictione poterit separare.

Sistitur ad tribunal.

Inter hæc Præses & Hylam & Vitum suo tribunali sisti iussit: Et Hylam quidem blandè iterum atque iterum monuit, vt videret quo imminentem suppliciorum atrocitatem à filio & sempiternam ignominiam à familia sua ad eum vsque diem illustrissima auerteret: Vitum verò minis horribilibus terrere conatus est, vt relicto Christi cultu dijs sacrificaret. At Vitus S. spiritu plenus intrepide ait Præsidi: Ego demonibus nõ assentior, neq; sculpi- libus vllã venerationem impèdo. Habeo enim Dei filium. Deum viuũ, cui fideliter seruit anima mea.

Baronius pro catho- mo (Lato- mijs) resti- tuendũ pu- tat. in No- tat. hoc die.

Curat manũ aridam Præs- dis.

Præses pueri constantia ad iram prouocatus sustulit eum mactari, mactatumq; cathomo cedi iussit. Sed cum ministri manus in eum iniicere vellent, brachia eorũ, & manus quoque Præsidis protinus arefacta sunt. Tunc Valerianus: Hem, inquit, hic puer magicis nos artibus superat. At Vitus: Non magicis artibus, sed diuina vos vindicta persequente hæc fiunt. Ego enim seruus Christi Iesu sum, cuius virtute manus tua restit. i potest: & eleuatis ad celum oculis Deum precatus es, statimque sanam & incolumen eam recepit.

Tentatur va- riijs modis S. puer.

Valerianus admiratione defixus Hylam aduocauit, traditoque ei filio, mandauit vt secum domum illum abduceret: & ad mentem saniores deorumque cultum renouaret. Patens igitur, recepto filio, magna cum læticia domum abiit: ac varijs illecebris piam pueri mentem emollire studuit. Tandem post cymbala & organa, post epulas & canentia, post varia puellarum blandimeta nequicquam adhibita, cubiculum tapetijs & inimitabilis pretij gemmis ornari, & omnibus delicijs instrui iussit: vt in

re in eo puer luxurians, paulatim in obliuionem
 rerum cælestium veniret. At Virtus flexis genibus si-
 ne intermissione Christi numen precabatur, ne à
 diabolo in fraudem pelleretur. Interim dum hæc
 fuit, incredibilis quædam odoris fragrantia totum
 illud cubiculum impleuit: adeò vt parens totaque
 familia accurrerent: & studiosè tanti odoris cau-
 sam explorare vellent. Sed cum Hylas introspec-
 ere vellet, ecce miser veròq; lumine orbatum. Erant
 cum Vito angeli Dei, quos ille impuro mentis
 intuitu, cum vellet contèplari, protinùs excæcatus
 est. Itaq; amissis luminibus miser, præ nimio dolo-
 re horrendè eiulari cœpit: prorsus vt ad eius cla-
 mores tota serè ciuitas cum ipso Præsidi cõsueret.
 Porro Valerianus vt vidit Hylam inter seruulorù
 manus luminibus orbatum, & ingèti stridore cla-
 uentem sollicitè perquisiuit, quinam id accidisset.
 Cui Hylas respondit, deos cum filio in cubiculo a-
 gere, radiatibus, instar stellarum, oculis, & aspectu
 lanè fulgureo, quorum splendorem intueri cum
 vellet, oculorum acie priuatum esse. Tum Valeria-
 nus collaudata deorum potentia, ad Iouis fanum
 eum deduxit: vbi multis precibus & votis diu fru-
 strà sudatum est: quò amissum lumen recuperaret.
 Sed cum acrioribus dolorù stimulis vrgeretur, do-
 num redijt & ad Viti pedes se abiecit. Tum Virtus:
 inquit, sanitatem cõsequi velis, necesse est vt re-
 ducatur ad idolorù cultu, Christum verù cæli terræq;
 eum agnoscas. Ille doloris aculeo victus: Agno-
 scam, inquit, mi fili, tantùm sanitatè restitue. Cui Vi-
 tus: Hæc cõfessio nequaquam ex fide procedit. Ve-
 nitamè vt cognoscat omnis populus Christi Do-
 mini virtutem, eius potentia visum consequeris.
 Huiusmodi dictis, manibus oculis patris admotis amissum
 lumen

Hh 4

Hylas fit
cæcus.

Recipit la-
men Hylas
per filium.

lumen illi restituit. At ille qui iam erat dæmonis
vinculis miserè astrictus, nequaquam Christi gra-
tiam agnouit, sed beneficium à Deo sibi collatum
dæmoniorum virtuti impiè attribuit.

Modestus se
Vito adiun-
git.

Hanc tam immanem patris sui impietatem Vi-
tus cum execraretur, & pater interim animo vol-
peret, quibus potissimū supplicij filium suum ex-
carnificaret, fuit, angelo duce, ad locum quendam,
quem Alektorium vocant, deductus. Adiunxerat
se illi Modestus vir religione & pietate haud me-
diocri, qui Viti curam iam antè habuerat. Itaque
cum nauicula ad Silerum fluuiū appulsi essent, fess-
sa labore membra quieti tradiderunt. Ibi verò cum
se totos pietatis studio traderent & celestium re-
rum meditatione puritatem angelicam emularen-

Aquila eis
gibos adfert

tur, fuit illis aquilæ ministerio eibus porrectus, ta-
tusque ab hominibus eò quotidie cõsuetibus ho-
nor exhibitus, vt dæmonia, quæ ex obsessis corpori-
bus fugabantur, eorum virtutes longè lateq; dimul-
garent. Peruenit tandem fama eius ad Diocletia-
num, cuius filius ab impuro spiritu miserrimè ex-
agitabatur. Nec mora, Imperator, si quâ forè per
Vitam filio suo opem adhibere posset, per milites
suos eum adduci iussit. Adductus cum Modesto Vi-
tus, Diocletiani filium nõ sine multorum strage in-
fidelium qui impias in Christi numen voces iactabant,
à dæmone liberauit. Imperator & pueri virtute, &
formæ eius elegantia raptus, blandè comiterq; hor-
tari eum coepit, vt dijs sacrificaret, seq; ab omni sup-
pliciorum ignominia vindicaret, & opibus ac hono-
ribus circumfluens inter regni sui primates ostenda-
ret. Ad quæ Vitus: Ego verò, inquit, & regnū & di-
uitias & honores stolti facio: totusq; ex vno Chri-
sto Iesu Deo meo dependeo, qui stola immortalitatis
me induet.

Accitur S.
Vitus à Di-
ocletiano.

Blanditur ei
tyrannus.

Diocle-

Diocletianus hoc pueri responsum vehementer admirans, iussit eum vnà cum Modesto ferro octoginta pondo oneratum, teterrimo carcere concludi. Includi ac omni solatio destituti, votis precibusque, Christi opem implorârunt: & ecce repente ingenti terræmotu carceris fundamenta quassata sunt, & ferrea vincula, instar cineris, dissipata & voces angelorum cum suauis melodia audita, aliâque multa, quibus exterriti carceris custodes, paucis diebus cuncta Imperatori nunciarunt. At ille furor percitus, iussit Vitum in clibanum plumbo, resina & pice fermentem conijci. Mox autem adfuit Angelus Domini, qui excussa ignis flamma, puerum plânè illæsum & niueo candore nitentem eduxit.

Imperator ea re in furorem ac rabiem versus, ferocissimo eum leoni obiecit: què Vitus, edito Crucis signo, ita domauit, vt prouolutus ad pedes eius, plantas illius lamberet. Tum Vitus: Nondum, inquit, ô impijssime, agnosces creator è tuum, quem bruta animalia venerantur? Eo miraculo mille ferè homines permoti Christi fidem amplexati sunt. Diocletianus verò furijs totus agitatus, beatum Vitum cum Modesto & Crescentia, quæ Viti prædicatione in Christum crediderat, in catastra atrociter torqueri iussit: adeo vt dissipatis ossibus viscera apparent. Cum autem tam atroci supplicio cruciarentur, Vitus ingenti voce exclamauit: Deus in nomine tuo saluos nos fac, & in virtute tua libera nos. Stetit inque terra motus exitit, & terribiles fulgurum coruscationes, & crebra tonitrua omnes in effusam fugam compulerunt: & stragem ingentem cum ruina idolorum in populo ediderunt. Sancti verò martyres è supplicijs erepti, fuère angelico comitatu ad Silerum flumen perducti, vbi paulò post

Mittitur eum modesto in carcerem.

In Clibanum ardentem conijcitur S. Vitus.

In Clibanum ardentem conijcitur S. Vitus.

Signo crucis leonem domauit.

Multi credunt.

Torquentur SS. martyres atrocissime.

Migrant ad caelum.

Hhh corporo-

corporeis soluti vinculis ad cælos migrarunt: & corpora eorum à fidelibus præciosè condita aromatibus honorificè in loco, qui Marianus dicitur, sepulta sunt.

De Viti translatione.

Porro anno Dominicæ Incarnationis 836. Indictione 14. Ludouici Imp. anno 23. VVarinus Abbas monasterij qui Corbeiensis, obtinuit à viro religioso Hildeuino Abbate monasterij S. Dionysij Parisiensis, beati pueri Viti Lucani sacratissimum corpus, (à temporibus enim Pipini regis Fræcorum vsq; ad illam diem, in eo loco, multis insigne miraculis, permanerat, postquam Folradus S. Dionysij Abbas, Roma in Franciam transtulit) illudq; magna cum celebritate ac honore Saxonie finibus inuexit, atq; idibus Iunij in Corbeiam nouam perueniens, spem salutemq; patriæ, totiusq; Saxonie specialem patronum, cum incredibili populorum gaudio, illic deposuit. Ab eo verò tempore, vt in Gestis Saxonie legitur, sub tanti defensione aduocati, res Saxonum ita crescere cœperunt, vt dilatata iam ipsa sua magnitudine laborent. Vnde non solum in Saxonie, sed in cunctis pæne Europæ finibus, eius nomini permultis constructis & consecratis templis, illius fidele patrociniû imploratur ab omnibus, quantique apud Deum sit, miraculis declaratur.

VITA S. LANDELINI ABBATIS CRISPINIENSIS, ex ea, quæ extat apud Surium, claruit anno Domini 660.

15. Iunij.

Landelinus claris Francorum natalibus in villa, quam Vallem vocant, ciuitate Cameracensi, Dagoberti inclyti regis temporibus ortus,